

CIÈNCIA DAVID BUENO

Més enllà dels nombres

Les matemàtiques són presents arreu, des de les petites operacions que fem quan anem a comprar fins als grans càlculs i teoremes que s'usen en física i enginyeria, entre altres. No sabem quan va ser la primera vegada que un avantpassat nostre va comptar alguna cosa ni què devia ser —el nombre d'antílops d'un grup, els membres de la seva tribu...—, però el primer document matemàtic que es conserva correspon a una sèrie de marques gravades fa 25.000 anys sobre el fèmur d'un mico, i el primer sistema de numeració conegut, que feia servir de base el número 60 (és a dir, que agrupava els números de 60 en 60, com el sistema horari actual), va ser establert pels sumeris al voltant de l'any 3200 abans

de la nostra era. Des de les primeres tauletes d'argila que inclouen llistes numèriques fins al càlcul infinitesimal, el camí que ha seguit aquesta ciència està ple de personatges il·lustres, teories fantàstiques, demostracions intuïtives, raonaments genials i anècdotes increïbles, totes dignes de ser contades.

Això és el que ha fet Carlos Dorce, professor d'història de les matemàtiques de la Universitat de Barcelona, a *Història de la matemàtica. Des de Mesopotàmia fins al Renaixement*, el primer llibre sobre aquest tema

HISTÒRIA DE LA MATEMÀTICA Carlos Dorce

Editorial: Publicacions de la Universitat de Barcelona, 2013

Pàgines: 324

Preu: 24 euros

escrit originàriament en català. Aquest llibre, el primer de dos volums, estudia l'evolució de les matemàtiques des dels seus orígens fins al segle XVI, moment d'inflexió que va donar pas a l'anomenada matemàtica moderna, una llarguíssima etapa en què es van establir els fonaments de la geometria, el càlcul, l'àlgebra i la mecànica. Un llibre imprescindible per a la cultura del país, però que en diversos moments exigeix que el lector tingui coneixements matemàtics si vol seguir tots els raonaments. *